

Dzimumu līdztiesības komitejas 45. sēde

PROTOKOLS Nr. 17

Rīgā, Zoom platformā plkst. 14.00

2024. gada 12. septembrī

Sēdi vada:

Ingus Alliks, Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) valsts sekretārs, Dzimumu līdztiesības komitejas (turpmāk - Komiteja) vadītājs

Sēdē piedalās:

Anfisa Aleksejeva, Latvijas Jaunatnes padomes pārstāve

Anita Aiga Bērziņa, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja juriste

Lauris Bokišs, biedrības ģimenes atbalstam ”Tēvi” loceklis

Kitija Eglīte, Satiksmes ministrijas Attīstības un finanšu plānošanas departamenta Stratēģiskās plānošanas un finanšu nodaļas vecākā referente

Agnese Gaile, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vadošā eksperte

Inete Ielīte, biedrības “Latvijas Bērnu forums” valdes priekšsēdētāja

Edīte Kalniņa, biedrības “Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls”

valdes līdzpriekšsēdētāja

Elita Kresse, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” padomniece ārējo sakaru jautājumos

Anna Elīza Lazdiņa, Ārlietu ministrijas Starptautisko organizāciju un cilvēktiesību departamenta Cilvēktiesību nodaļas vecākā referente

Beata Jonite, Biedrības “Centrs MARTA” politikas koordinatore

Pēteris Leiškalns, biedrības “Latvijas Darba devēju konfederācija” sociālās drošības eksperts

Linda Naudiša, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākā referente

Māra Nikoluškina, Veselības ministrijas Veselības veicināšanas un atkarību profilakses nodaļas vecākā eksperte

Kristīne Pakārkle, Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas juridiskā padomniece

Ronalds Petrovskis, Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta vecākais referents

Sandris Rāgs, Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta Vispārējo civiltiesību nodaļas jurists

Ērika Todjēre, Valsts Kancelejas Cilvēkresursu politikas nodaļas vadītāja

Māra Maija Vēbere, Aizsardzības ministrijas Aizsardzības plānošanas un analīzes departamenta, Struktūras un militārā personāla attīstības plānošanas nodaļas vecākā referente
Žanete Zvaigzne, Finanšu ministrijas Budžeta politikas attīstības departamenta Budžeta metodoloģijas nodaļas vadītāja vietniece

Uzaicinātie dalībnieki:

Ilze Bērziņa, Nodarbinātības valsts aģentūras Attīstības un analītikas departamenta Analītikas un statistikas nodaļas vadītāja

Diāna Jakaite, LM Valsts sekretāra vietniece

Ilva Kalnāja, LM projekta “Vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas veicināšana” vecākā eksperte

Andrejs Pildegovičs, Latvijas kandidatūras ANO Drošības padomē sekretariāta speciālo uzdevumu vēstnieks-sekretariāta vadītājs

Sanita Vasiļjeva, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta direktore

Astra Vjaterē, LM Darba attiecību un aizsardzības politikas departamenta vecākā eksperte

Sēdē nepiedalās:

Anete Ilves, Tiesībsarga biroja Diskriminācijas novēršanas nodaļas vadītāja

Daina Mežecka, Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja Latvijā padomniece

Ainars Nābels-Šneiders, Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta vecākais referents

Linda Romele (aizvieto Līgu Bāriņu, arodbiedrības “Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība” biedri, Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja vietnieci), arodbiedrības “Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība” eksperte izglītības, nodarbinātības un sociālajos jautājumos

Eva Selga, Latvijas personāla vadīšanas asociācijas valdes priekšsēdētāja

Inta Šusta, Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā eksperte

Sēdi protokolē:

Ieva Juhņēviča, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte

1. Darba kārtības apspriešana.

I. Alliks iepazīstina ar sēdes darba kārtību un jautā, vai Komitejas locekļiem ir kādi papildinājumi piedāvātajai darba kārtībai. Iebildumi vai priekšlikumi par darba kārtības papildināšanu vai maiņu netiek saņemti, tādēļ Komitejas vadītājs aicina sākt Dzimumu līdztiesības sēdi.

Vienojas:

apstiprināt darba kārtību.

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

2. Latvijas kandidatūra ANO Drošības padomē

Komitejas vadītājs aicina sniegt informāciju par Latvijas kandidatūru ANO Drošības padomē Latvijas kandidatūras ANO Drošības padomē sekretariāta speciālo uzdevumu vēstnieku-sekretariāta vadītāju Andreju Pildegoviču.

A. Pildegovičs sniedz prezentāciju par līdzšinējo procesu Latvijas kandidatūrai ANO drošības padomē, norādot, ka Latvija arvien aktīvāk izsakās par jautājumiem, kas saistīti ar diskriminācijas izskaušanu, tostarp dzimumu līdztiesības veicināšanu, un cilvēktiesību jautājumiem dažādos ANO formātos. Latvijas kandidatūras sauklis kampaņai dalībai Drošības padomē ir “Kopā par mieru un noturību”. Latvija dalībai Drošības padomē kandidē pirmo reizi, un vēlēšanas norisināsies nākamā gada jūnijā. Nepieciešamas vismaz 129 ANO valstu balsis jeb 2/3 no 193 dalībvalstīm. Kā Latvijas ieguvumi dalībai Drošības padomē tiek uzsvērti iespēja un atbildība aizstāvēta ANO statūtos ietvertu pamatprincipu ievērošanu, uzrunāt reģionam aktuālos drošības jautājumus, īpaši saistībā ar Krievijas izvērsto karadarbību Ukrainā, kā arī iespēja risināt jaunus izaicinājumus un riskus, stiprinot saites ar sabiedrotajiem, kā arī veidojot jaunas partnerības. Tā ir iespēja arī aktualizēt tādus būtiskus jautājumus kā seksuālā vardarbība konfliktu kontekstā, bērnu tiesību jautājumus, kā arī par citiem būtiskiem ar cilvēktiesībām saistītiem jautājumiem. Latvijas kandidatūras galvenie tematiskie virzieni ir tiesiskums un demokrātija, sieviešu tiesību un iespēju veicināšana, it īpaši seksuālās vardarbības bruņotos konfliktos un nesodāmības izskaušana, kā arī risinājumi drošībai, ilgtspējai un attīstībai. Tematiskos virzienus caurvijošā vadlīnija ir noturība, ko ietver arī kampaņas sauklis. Ar plašāku informāciju par Latvijas kandidatūru Drošības padomē var iepazīties [šeit](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

I. Ielīte lūdz komitejas locekļu vārdā izteikt atzinību Ārlietu ministrijai par dzimumu līdztiesības prioritizēšanu Latvijas ārpolitikā. Komitejas locekļi atbalsta.

3. Nodarbinātības valsts aģentūras klientu portrets un iesaiste pasākumos dzimuma griezumā

Nodarbinātības valsts aģentūras Attīstības un analītikas departamenta Analītikas un statistikas nodaļas vadītāja Ilze Bērziņa sniedz informāciju par Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) klientu portretu un iesaisti pasākumos dzimuma griezumā.

I. Bērziņa norāda, ka kopumā katru gadu šis klientu portrets ir līdzīgs. Pārsvārā NVA klienti ir sievietes, kā arī procentuāli šī proporcija gadu no gada īpaši nemainās: 53-55% no visiem NVA klientiem ir sievietes. Ir novērojamas atšķirības starp vīriešiem un sievietēm arī vecuma grupās – 52% no visām sievietēm, kas ir NVA uzskaitē ir vecuma grupā līdz 45 gadiem, savukārt 52% no visiem vīriešiem, kas ir NVA uzskaitē, ir vecuma grupā 45+. Kontekstā ar izglītības līmeni – sievietēm pārsvārā ir iegūta augstākā izglītība, savukārt vīrieši, kas vērsas NVA, visbiežāk ir ieguvuši profesionālo izglītību vai vispārējo vidējo, vai pamatizglītību.

Lielākoties visi NVA klienti ir vērsušies aģentūrā pēc darba attiecību beigšanas. 10% no visiem vīriešiem, kas vērsas NVA, nav pēdējo 5 gadu laikā strādājuši algotu darbu, savukārt sievietēm šis rādītājs ir 7%. Ja analizē datus pēc profesiju pamatgrupām, tad var novērot atšķirības starp

sievietēm un vīriešiem. Sievietes lielākoties ir iepriekš strādājušas augstākas kvalifikācijas profesijās (vadītāji, vecākie speciālisti, speciālisti), kā arī pakalpojumu jomas darbinieki. Vīriešiem izplatītākās profesiju pamatgrupas ir kvalificēti strādnieki un amatnieki, iekārtu un mašīnu operatori un montētāji. Lielākoties šīs dzimumu atšķirības profesijas izvēlē turpinās arī darba meklējuma laikā, vēršoties NVA.

Runājot par NVA piedāvātajiem aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem, I. Bērziņa norāda, ka sievietes daudz aktīvāk iesaistās šajos pasākumos. Tāpat vērojamas izteiktas dzimumu atšķirības mācību izvēlē – vīrieši pārsvarā izmanto iespēju iesaistīties transporttehnikas un transportlīdzekļu apmācībās.

Attiecībā uz iekārtošanos darbā – šeit nav vērojamas būtiskas atšķirības starp vīriešiem un sievietēm. Vienlaikus var novērot, ka sievietes daudz biežāk nekā vīrieši izvēlas apgūt pilnīgi jaunu profesiju un dodas šajā profesijā strādāt.

I. Ielīte norāda, ka arī Eiropā kopumā ir vērojama tendence, kur vīrieši tomēr aktīvi neiesaistās kvalifikācijas celšanas pasākumos. Ņemot vērā šo apstākli un nākotnes darba tirgus tendences, vai NVA ir domājuši par to, kā celt profesionālās kvalifikācijas līmeņus, kā arī aktīvāk iesaistīt vīriešus pieaugušo izglītībā?

I. Bērziņa norāda, ka šobrīd Apmācību programmas komisija ir Ekonomikas ministrijas atbildībā. Šī komisija tad arī izvērtēs kādās profesijās NVA būtu jāsniedz apmācības klientiem, ņemot vērā darba tirgus tendences. Šobrīd norisinās darbs pie šī procesa – NVA ir snieguši datus Komisijai, kā arī īstermiņa prognozes par darba tirgus tendencēm.

Sniegtā prezentācija pēc sanāksmes tiks ievietota LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

4. Direktīvas par to, lai ar darba samaksas pārredzamības un izpildes mehānismu stiprinātu to, kā tiek piemērots princips par vienādu darba samaksu vīriešiem un sievietēm par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu pārņemšana

Labklājības ministrijas vadošā eksperte dzimumu līdztiesības jautājumos Agnese Gaile sniedz prezentāciju par pārņemšanas procesu direktīvai, kas paredz darba samaksas pārredzamības un izpildes mehānisma ieviešanu, lai piemērotu principu par vienādu darba samaksu vīriešiem un sievietēm par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu.

Direktīvas mērķis ir mazināt diskrimināciju darba samaksas jomā un palīdzēt novērst darba samaksas atšķirības starp sievietēm un vīriešiem, panākot, lai tiktu ievērots princips, ka vīrieši un sievietes par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu saņem vienādu darba samaksu. Direktīva attiecas uz ikvienu personu, kura citas personas vadībā veic darbu pret atlīdzību gan publiskā, gan privātā sektorā. Direktīvas prasības nacionālajos normatīvajos aktos dalībvalstīm ir jāpārņem līdz 2026. gada 7. jūnijam.

Galvenie elementi, ko paredz Direktīva: jāīsteno pasākumi, lai nodrošinātu, ka darba devējiem ir pieejamas struktūras, kas nodrošina vienādu darba samaksu; darba devējiem jānodrošina informācija darba ņēmējiem par darba samaksas jautājumiem, kā arī par darba samaksas sistēmu uzņēmumā; ar noteiktu regularitāti darba devējiem jāsniedz informācija par darba samaksas atšķirībām uzņēmumā vai iestādē starp vīriešiem un sievietēm, kā arī jāgatavo darba samaksas novērtējums, ja šī atšķirība ir augstāka par 5%. Tāpat atbildīgajām institūcijām būs jānodrošina atbalsts darba devējiem, kuriem ir mazāk nekā 250 darba ņēmēju, lai veicinātu izpratni par direktīvā noteiktajiem pienākumiem.

A. Gaile informē, ka šobrīd Labklājības ministrija, pārņemot Direktīvas prasības, ir veikusi Direktīvas prasību juridisko analīzi, kā arī ir notikušas diskusijas ar dažādām iesaistītajām institūcijām par prasību praktiskās piemērošanas aspektiem. Papildus ir izveidota arī starpinstitūciju darba grupa Direktīvas pārņemšanai, izstrādājot jaunu likumu par darba samaksas pārskatāmības mehānisma ieviešanu.

Tāpat ir plānotas dažādas atbalsta aktivitātes. Labklājības ministrija ir paredzējusi izmēģinājuma projektu par darba samaksas pārredzamību Latvijas uzņēmumos, kā arī izpratnes veidošanas seminārus un materiālus darba devējiem un darba ņēmējiem par iekļaujošu darba vidi un dažādības pārvaldību. Ir plānots arī pētījums par darba samaksas atšķirībām un darba samaksas pārredzamības jautājumiem Latvijā, kā arī izpratnes veicināšanas pasākumi plašākai sabiedrībai par dažādiem diskriminācijas aizlieguma aspektiem, kas ietvers arī atalgojuma atšķirību jautājumus.

Pēc prezentācijas I. Ielīte vaicā vai būtu iespējams iepazīties ar darba grupas sastāvu? Vai šajā darba grupā ir iekļauti sociālie partneri un nozares nevalstiskās organizācijas, kas strādā ar šiem jautājumiem? Papildus tiek jautāts, vai paredzētie papildu atbalsta pasākumi tiek finansēti no ES struktūrfondu finansējuma?

A. Gaile norāda, ka, jā, pasākumi lielākoties tiks īstenoti ar ES struktūrfondu atbalstu. Saistībā ar darba grupas rīkojumu Labklājības ministrijas Darba attiecību un aizsardzības politikas departamenta vecākā eksperte Astra Vjaterē saistībā ar izveidoto darba grupu norāda, ka pagaidām sociālie partneri rīkojumā nav ietverti, taču, kad norisināsies tālāks darbs ar likumdošanas iniciatīvas izveidi gan sociālie partneri, gan kompetentās nevalstiskās organizācijas tiks iesaistītas šajā procesā.

K. Pakārkle vaicā, cik procentus darba tirgus dalībniekus direktīva skars un vai Direktīvas prasības tomēr attieksies uz uzņēmumiem, kuros ir nodarbinātās mazāk nekā 250 personas?

A. Vjaterē norāda, ka direktīvas prasības ir attiecināmas uz visiem publiskā un privātā sektora darba devējiem, vienlaikus pienākums – uzsākt un ar noteiktu regularitāti veikt ziņošanu par darba samaksas atšķirībām, tiek diferencēts atkarībā no darba ņēmēju skaita.

Sniegtā prezentācija pēc sanāksmes tiks ievietota LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

5. Labklājības ministrijas sniegtie priekšlikumi prioritārajiem pasākumiem

Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece Diāna Jakaite sniedz informāciju par Labklājības ministrijas sniegtajiem priekšlikumiem iesniegtajiem budžeta prioritārajiem pasākumiem.

D. Jakaite norāda, ka kopumā labklājības nozares prioritātes sastāda 184.8 miljonus EUR un koncentrējas uz šādiem jautājumiem: ģimenes ar bērniem, ārpusģimenes aprūpes atbalsts, personas ar invaliditāti, vardarbības mazināšana un prevencija, sociālie pakalpojumi, nodarbinātība un brīvprātīgais darbs, minimālie ienākumi, kā arī pensijas un to nodrošinājums nākotnē.

D. Jakaite prezentācijā iezīmē galvenās prioritātes dažādās jautājumu grupās. Viena no finanšu ietilpīgākajām prioritātēm ir atbalsts ģimenēm ar bērniem (98.8 miljoni EUR), kas iekļauj ar bērna kopšanu saistītā atbalsta pārskatīšanu, kā arī finansiālā atbalsta stiprināšanu bērniem ar invaliditāti. Tāpat ir paredzēts finansiāls atbalsts ģimenēm ar bērniem, pārskatot bērna piedzimšanas pabalsta, ģimenes valsts pabalsta apmēru, kā arī domājot par psihoterapijas pakalpojuma pieejamību, kad ģimenē ir iestājusies krīzes situācija. Attiecībā uz tiem vecākiem, kuriem ir bērns ar invaliditāti, Labklājības ministrija ir iesniegusi iniciatīvu par to, lai šiem vecākiem paaugstinātu sociālās apdrošināšanas iemaksas par periodu, kad vecāks audzina bērnu, bet nestrādā. Ir iesniegta arī iniciatīva par vecāku atbalstu vecumdienās, nodrošinot pabalstu pensijas vecumā esošiem vecākiem par 3 un vairāk bērniem. Iniciatīva ir plānojama no 2026. gada un par to ir izstrādāts arī ziņojums, kurš ir apstiprināts Ministru kabinetā, ar kuru var iepazīties.

Saistībā ar ārpusģimenes aprūpi ir iesniegts pieprasījums materiālā atbalsta pilnveidei, kā arī pakalpojumu pieejamībai. Savukārt attiecībā uz sociālo pakalpojumu kvalitāti un pieejamību ir iesniegtas iniciatīvas vardarbības mazināšanas pakalpojumu pieejamībai, ģimenes asistenta pakalpojuma attīstībai, līdzfinansējumam atelpas brīža pakalpojumam, atbalsta pakalpojumiem personām ar atkarībām, mērķdotācijām sociālajiem darbiniekiem, kā arī asistenta pabalstam.

Kontekstā ar horizontālajām prioritātēm galvenais uzsvars ir uz minimālo ienākumu sliekšņu palielināšanu. Tāpat ir iesniegts pieprasījums finansējuma nodrošināšanai higiēnas preču pieejamībai izglītības iestādēs. Veselības ministrija saistībā ar šo jautājumu virza grozījumus Ministru kabineta noteikumos, kas nosaka, ka skolām ir pienākums nodrošināt šīs preces.

I. Ielīte vērš komitejas uzmanību uz to, ka diskusijas par atbalsta nodrošināšanu bērniem un vecākiem norisinājās aktīvi iesaistot nevalstiskās organizācijas, kas būtu uzskatāms labās prakses piemērs sadarbībai, tādēļ noteikti tiks pausts atbalsts arī Labklājības ministrijas iniciatīvu īstenošanai. Tāpat I. Ielīte informē, ka Rīgā 16 skolās norisinājās pilotprojekts par higiēnas preču pieejamību izglītības iestādēs kopā ar LSOST īstenoto projektu Balvu un Aizkraukles skolās. Pēc pilotprojektu noslēguma ir skaidrs, ka minimālais vidējais nepieciešamas pakešu skaits vienai meitenei mēnesī, kas būtu jānodrošina, ir apmēram 4 paketes. No izglītības ministrijas tika arī saņemti dati par meiteņu skaitu vispārizglītojošās skolās un profesionālajās izglītības iestādēs. Ja veic šobrīd aprēķinus, ņemot vērā to higiēnas preču cenu, kas ir pieejama iepirkumu sistēmā, tad kopumā šī summa gadā ir 316 400 EUR – tā ir ļoti neliela summa, lai sasniegtu ļoti vērtīgu mērķi.

P. Leiškalns par bērna kopšanas pabalsta un vecāku pabalsta pārskatīšanas iniciatīvu norāda, ka būtu nepieciešams domāt par tiem vecākiem, kas noteiktu iemeslu dēļ nesaņem šo atbalstu, jo, piemēram, ir studējuši un nav darba pieredzes. Būtu nepieciešams domāt par šīs sabiedrības grupas papildu atbalstu, kas būtu maksājams no pamatbudžeta.

I. Ielīte vēlas uzdot arī jautājumus Veselības un Finanšu ministrijām. Veselības ministrijai tiek vaicāts, kāda ir virzība jautājumam par mākslīgās apaugļošanas vecuma barjeras “40 gadi” noņemšanu un sievietes veselības stāvokļa izvirzīšanu par prioritāti, kas tika skaņots pie Ministru prezidentes Demogrāfisko lietu padomē? Kā arī, kas notiek ar kontracepcijas līdzekļiem pusaudžiem – kā virzās šis jautājums, vai tas ir kaut kur iesniegts? Savukārt Finanšu ministrijai tiek jautāts, kāda būs budžeta saskaņošanas procedūra un kā nevalstiskās organizācijas var sadarboties virzīt konkrētos jautājumus?

Veselības ministrijas pārstāve M. Nikoluškina norāda, ka atbildes uz šiem jautājumiem ministrija nosūtīs rakstiski (Veselības ministrijas sniegtās rakstiskās atbildes ir pievienotas protokola pielikumā). Finanšu ministrijas pārstāve Ž. Zvaigzne informē, ka tiks apkopoti visi prioritāro pasākumu pieteikumi, kurus pēc tam jāatbalsta valdībai, ņemot vērā aktuālās prioritātes. Ievērojot budžeta sagatavošanas normatīvo aktu regulējumu, nevalstisko organizāciju prioritārie pasākumi virzāmi sadarboties ar attiecīgajām nozaru ministrijām. I. Ielīte lūdz atbildīgās institūcijas informēt, kad konkrētie jautājumi, kas skar dzimumu līdztiesības jomu, tiek skatīti, lai arī nevalstiskās organizācijas var pieteikties dalībai sēdē un piedalīties diskusijās.

Sniegtā prezentācija pēc sanāksmes tiks ievietota LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

6. Citi jautājumi

Komitejas vadītājs jautā, vai kādam ir aktualizējami jautājumi sadaļā “Citi jautājumi”?

K. Pakārkle informē, ka 30. oktobrī ir plānota diskusija Tiesībsarga birojā par aktuālu tematu – par vardarbību pret atpazīstamām sievietēm interneta vidē. Diskusiju ir plānots organizēt 2 daļās, kur pirmajā daļā sievietes dalītos savos pieredzes stāstos. Otrajā daļā norisināsies diskusija par pieejamajiem aizsardzības līdzekļiem, ko var šādās situācijās izmantot. Aicina komitejas locekļus, kuriem interesē šis temats, iesaistīties ar idejām konferences sagatavošanā, kā arī iesaistīties pašā diskusijā 30. oktobrī.

Komitejas vadītājs sēdes noslēgumā informē, ka nākamā Dzimumu līdztiesības komitejas sēde ir plānota š.g. decembrī. Šajā sanāksmē tiks skatīti jautājumi, kas skar direktīvas, lai veicinātu līdzsvarotāku dzimumu pārstāvību biržā kotēto uzņēmumu valdēs pārņemšanas progresu, aktuālo informāciju par ES fondu līdzfinansētajiem projektiem dzimumu līdztiesības jomā, starptautisko sadarbību un aktualitātes kontekstā ar gatavojamos Sieviešu statusa komitejas 69. sesijai, kā arī nākamā gada Dzimumu līdztiesības komitejas plānu.

I. Ielīte Komitejas sēdes noslēgumā informē, ka biedrība “Sievietes transportā” š.g. 5. decembrī rīko forumu par darba un privātās dzīves saskaņošanas iespējām. Tiks nosūtīti uzaicinājumi ar iespēju pieteikties dalībai šajā pasākumā.

Sanākumi slēdz plkst. 16:00

Sanāksmes vadītājs

I. Alliks

Sanāksmes protokolētājs

I. Juhņēviča

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

1. Kāda ir virzība jautājumam par mākslīgās apaugļošanas vecuma barjeras “40 gadi” noņemšanu un sievietes veselības stāvokļa izvirzīšanu par prioritāti, kas tika skatīts pie Ministru prezidentes Demogrāfisko lietu padomē?

Nacionālais veselības dienests (turpmāk - Dienests) skaidro, ka šobrīd sievietēm medicīnisko apaugļošanu apmaksā arī pēc 40 gadu vecuma sasniegšanas, ja līdz 40 gadu vecumam uzsāktā olšūnu stimulācija ar medikamentiem ir bijusi veiksmīga un medicīniskā apaugļošana tiek turpināta līdz embrija transfēram bez tā sasaldēšanas.

Vienlaikus Dienests ir norādījis, ka vecuma ierobežojuma noteikšana balstās uz speciālistu asociāciju rekomendācijām. Pamatojoties uz Latvijas Cilvēka reprodukcijas biedrības rekomendācijām, kā arī, balstoties uz *National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE) vadlīnijām “Fertility: assessment and treatment for people with fertility problems (update)”*[1], sievietēm pēc 41 gada izteikti samazinās pozitīvu iznākumu skaits pēc medicīniskās apaugļošanas procedūras uzsākšanas.

Ņemot vērā minēto, konkrētais jautājums nav viennozīmīgs, līdz ar ko būtu diskutējams ar nozares speciālistiem, vienlaikus apzinot pakalpojuma nepieciešamo apjomu, vērtējot iespējamo finanšu ietekmi uz valsts budžetu, kā arī riskus un potenciālos ieguvumus šādu izmaiņu veikšanas ietekmē.

[1] *National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE): Fertility: assessment and treatment for people with fertility problems, 02.2013*
<https://www.nice.org.uk/guidance/cg156/evidence/full-guideline-pdf-188539453>

2. Kā arī kas notiek ar kontracepcijas līdzekļiem pusaudžiem – kā virzās šis jautājums, vai tas ir kaut kur iesniegts?

Veselības ministrija izvērtēja iespējas nodrošināt kontracepcijas līdzekļu pieejamību skolās un ņemot vērā to, ka Slimību profilakses un kontroles centrs (turpmāk - SPKC) [2] organizē infekcijas slimību profilakses un izplatības ierobežošanas pasākumus, tai skaitā pasākumus iedzīvotāju grupās, kas pakļautas paaugstinātam infekciju riskam vai piederīgas īpašām riska grupām, Veselības ministrija š.g. 23. jūlijā aicināja SPKC 2025. gadā no SPKC pieejamajiem finanšu līdzekļiem rast iespēju sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām realizēt pilotprojektu, lai jauniešiem nodrošinātu bezmaksas pieeju prezervatīviem jauniešu centros, pēc iespējas projektu realizējot ne tikai Rīgā, bet arī reģionos.

[2] Ministru kabineta 2012. gada 3. aprīļa noteikumu Nr. 241 "Slimību profilakses un kontroles centra nolikums" 3.4. apakšpunkts

Slimību profilakses un kontroles centra nolikums (likumi.lv)